

В. В. Олійник

асп.

науковий керівник: д.е.н., проф. Е. А. Кузнецов

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

Процес формування менеджменту в XX столітті в управлінській науці пов'язують з розвитком чотирьох історичних передумов, а саме: ринкового механізму господарювання, індустріального способу виробництва, корпоратизації економіки, капіталізації інтелектуальних людських ресурсів. Усі ці передумови мають певну інноваційну динаміку розвитку і продовжують впливати на розвиток менеджменту і на початку XXI століття, структурно і змістовну змінюючи природу професійної системи менеджменту [див.: 4, с. 45]. Пріоритетна увага тут звертається на розвиток процесів капіталізації інтелектуальних людських ресурсів у форматі практичного функціонування інтелектуального і управлінського капіталів. Ведучою ланкою розглядається процес формування та інноваційного розвитку саме управлінського капіталу, в завдання якого входить необхідність становлення якісних умов щодо становлення і збереження інтелектуального капіталу організації. Саме інтелектуальний капітал сьогодні стає основним фактором конкурентоспроможності сучасної організації і продуктом діяльності якісної системи професійного менеджменту.

Управлінський капітал організації представляє собою інтегральну якість, яка формується в процесі адаптованої взаємодії ефективності (професійний потенціал кадрів менеджменту) і результативності (практичне досягнення менеджментом поставлених цілей) [3, с. 37–41]. Розглянемо основні передумови, які формують і розвивають інтегральну якість управлінського капіталу.

Перше. Взаємодія ефективності і результативності управлінської діяльності забезпечує соціально-економічну і соціокультурну якість інноваційного розвитку сучасного суспільства. Позитивна і значима результативність сучасного менеджменту має більше тактичне і стратегічне значення, ніж, власне, тільки ефективність (потенціал) управлінської праці. Сьогодні в умовах розвитку процесів четвертої промислової революції Індустрія 4.0 потрібна інноваційна результативність управлінської діяльності [1, с. 280–289], але вона є неможливою без спеціалізованої професійної підготовки кадрів менеджменту на протязі усієї їх професійної кар'єри.

Таким чином, досягти результативність в управлінській діяльності без системної і спеціалізованої підготовки, яка змістовно та організаційно може якісно формуватися тільки в процесі роботи і практичної реалізації Закону України «Про професіоналізацію управлінської діяльності» [2, с. 378–381].

Друге. Важливо забезпечити процес професіоналізації управлінської діяльності в Україні якісним розвитком менеджерської (управлінської) науки, яка, в свою чергу, системно активізує розвиток усього спектру наук для сучасного технологічного розвитку суспільства. В цьому випадку «управлінська інновація» має потенційно отримати статус вищий за «технологічну інновацію», оскільки саме менеджмент має формувати стратегію як соціально-економічного, так і технологічного розвитку інноваційного суспільства.

Отже, необхідно створити мотиваційні механізми щодо розвитку менеджерської (управлінської) науки та на її основі змістовно реформувати систему університетської менеджмент-освіти, забезпечивши їх широку взаємодію з бізнес-спільнотою.

Третє. Менеджмент завжди виступає як частина культури певного суспільства, але формат його розвитку повинен бути направлений на досягнення не стільки національної, скільки глобальної

конкурентоспроможності. Для повноцінної системи професійного розвитку менеджменту потрібна підтримка суспільства. В цьому випадку важливо створити спочатку інформаційний, а потім мотиваційний механізм щодо розуміння і підтримки суспільством якісних форм професійної системи менеджменту, – де існує інтегральна якість взаємодії ефективності та результативності управлінського процесу усіх рівнів і направленості. Державні інституції, в цьому випадку, виступають виконавцями волі народу і активно формують управлінську еліту, яка спроможна відповісти на виклики інноваційного розвитку сучасного і майбутнього суспільства.

Управлінський ресурс сьогодні є дефіцитним саме з приводу його якісних професійних характеристик та відсутності практичних результативних дій. Потреба в якісних управлінських кадрах буде зростати в майбутньому, оскільки Україну чекають великі трансформаційні процеси щодо відбудови країни в після воєнний період. В цій широкомасштабній діяльності фахівців різних спеціальностей ведуча позитивна роль відведена саме професійній системі менеджменту.

Список використаної літератури

1. Гупта С. Цифрова стратегія. Посібник для переосмислення бізнесу. Київ : Вид. група КМ БУКС, 2020. 320 с.
2. Кузнєцов Е.А. Методологія професіоналізації управлінської діяльності в Україні : монографія / Е.А. Кузнєцов. Херсон : ОЛДІ ПЛЮС, 2017. 382 с.
3. Кузнєцов Е.А. Концепти інтегральної якості професійної системи менеджменту : майстер-клас ; матеріали науково-методологічного семінару. Одеса : Фенікс, 2020. 114 с.
4. Морган Дж. Лідер майбутнього. 9 навичок та ідей, що зроблять вас успішними в наступні 10 років. Харків : Віват, 2022. 320 с.